

Warszawa, dnia 8 marca 2023 r.

Sygn. akt KR II R 93/22

DECYZJA NR KR II R 93/22

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w składzie:

Przewodniczący Komisji:

Sebastian Kaleta

Członkowie Komisji

Łukasz Kondratko, Robert Kropiwnicki, Paweł Lisiecki, Bartłomiej Opaliński, Sławomir Potapowicz, Adam Zieliński,

po rozpoznaniu w dniu 8 marca 2023 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy

w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 24 maja 2007 r. nr 187/GK/DW/2007 dotyczącej ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do gruntu o pow. 189 m² położonego w Warszawie przy ul. Krakowskie Przedmieście 39, dawny hip. nr 428 oznaczonego jako dz. ew. nr 30 w obrębie 5-03-05, uregulowanego w księdze wieczystej nr

z udziałem stron: Miasta Stołecznego Warszawy, H K M i A D

na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a w związku z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz. U. z 2021 r. poz. 795; dalej: ustawa z dnia 9 marca 2017 r.) w związku z art. 156 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000, 2185 dalej: k.p.a.) w związku z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

orzeka:

stwierdzić nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 24 maja 2007 r. nr 187/GK/DW/2007 w całości.

UZASADNIENIE

I. Postępowanie rozpoznawcze prowadzone przed Komisją

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2022 r. Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich (dalej: Komisja), działając na podstawie art. 15 ust. 2 i 3 w zw. z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., wszczęła z urzędu postępowanie rozpoznawcze w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 24 maja 2007 r. nr 187/GK/DW/2007 dotyczącej ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do gruntu o pow. 189 m² położonego w Warszawie przy ul. Krakowskie Przedmieście 39, dawny hip. nr 428 oznaczonego jako dz. ew. nr 30 w obrębie 5-03-05, uregulowanego w księdze wieczystej nr V (akta sprawy KR II R 93/22 k. 4-6).

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2022 r., Komisja, na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., zawiadomiła właściwe organy administracji oraz sądy o wszczęciu z urzędu postępowania rozpoznawczego (akta sprawy KR II R 93/22 k. 7).

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2022 r., doręczonym w dniu 9 stycznia 2023 r., Komisja zwróciła się do Społecznej Rady przy Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich o wydanie opinii w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 24 maja 2007 r. nr 187/GK/DW/2007 (akta sprawy KR II R 93/22 k. 11)

Zawiadomieniem z dnia 30 listopada 2022 r. poinformowano strony postępowania o wszczęciu w dniu 30 listopada 2022 r. postępowania rozpoznawczego w niniejszej sprawie (akta sprawy KR II R 93/22 k. 9).

Powyższe postanowienia oraz zawiadomienia zostały ogłoszone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 14 grudnia 2022 r. (akta sprawy KR II R 93/22 k. 20-23).

Zawiadomieniami z dnia 8 grudnia 2022 r. poinformowano Prezydenta m.st. Warszawy oraz Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie o wszczęciu postępowania rozpoznawczego w niniejszej sprawie (akta sprawy KR II R 93/22 k. 13-16).

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2022 r., sygn. akt KR IV KW 98/22, na podstawie art. 23 ust. 1 i 2 oraz art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., Komisja zabezpieczyła postępowanie rozpoznawcze w sprawie nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Krakowskie Przedmieście 39, poprzez nakazanie wpisu w księdze wieczystej nr V prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie X Wydział Ksiąg Wieczystych zakazu zbywania lub obciążania ww. nieruchomości. Postanowienie o zabezpieczeniu zostało ogłoszone w Biuletynie Informacji

Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 14 grudnia 2022 r. (akta sprawy KR II R 93/22 k. 25-26).

Zawiadomieniem z dnia 26 stycznia 2023 r. poinformowano o wyznaczeniu nowego terminu załatwienia sprawy, do dnia 30 marca 2023 r., ze względu na szczególnie skomplikowany stan sprawy, obszerny materiał dowodowy oraz konieczność zapewnienia stronom czynnego udziału w postępowaniu. Zawiadomienie ogłoszone zostało w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 1 lutego 2023 r. (akta sprawy KR II R 93/22 k. 29-30).

Zawiadomieniem z dnia 17 lutego 2023 r. poinformowano strony o zakończeniu postępowania rozpoznawczego oraz o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Jednocześnie pouczone strony, że przedmiotowe zawiadomienia uznaje się za doręczone po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Powyższe zawiadomienie ogłoszone zostało w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 21 lutego 2023 r. (akta sprawy KR II R 93/22 k. 36-38).

Strony skorzystały z przysługującego im prawa, wynikającego z art. 10 k.p.a. W piśmie z dnia 7 marca 2023 r. A i H M reprezentowane przez r.pr. K. W wniosły o wydanie decyzji utrzymującej w mocy decyzję Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 24 maja 2007 r. nr 187/GK/DW/2007 na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy o Komisji, względnie o umorzenie niniejszego postępowania jako bezprzedmiotowego, zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 4 ustawy o Komisji. W ww. piśmie strony podnosiły m.in., że wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z 29 sierpnia 2022 r. w sprawach o sygn. akt I OSK 707/20, I OSK 1717/20, I OSK 2034/20, I OSK 2875/20 oraz z 6 października 2022 r. w sprawach o sygn. akt I OSK 999/21, I OSK 1578/21 nie mają wpływu na niniejszą sprawę. Zarzuciły, że wykładnia art. 7 ust. 1 i 2 dekretu warszawskiego zaproponowana przez Naczelną Sąd Administracyjny jest błędna i prowadzi do absurdalnych wniosków.

II. Na podstawie zebranego materiału dowodowego Komisja ustaliła, co następuje:

2.1. Opis nieruchomości

Przedmiotem decyzji reprivatyzacyjnej Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 24 maja 2007 r. nr 187/GK/DW/2007 jest nieruchomość położona w Warszawie przy ul. Krakowskie Przedmieście 39, stanowiąca część dawnej nieruchomości hipotecznej oznaczonej jako hip. 428. W odnowionej ewidencji gruntów nieruchomość ta oznaczona jest jako działka nr 30

w obrębie 5-03-05 o pow. 189 m². Znajduje się na niej budynek zabytkowy, wybudowany przed 1945 r., 3 kondygnacyjny, w którym jest 8 lokali mieszkalnych oraz 3 lokale użytkowe.

W lustracji nieruchomości przeprowadzonej przez Biuro Odbudowy Stolicy w dniu 17 września 1946 r. stwierdzono, że znajduje się tam budynek stary, zabytkowy, murowany, 3 kondygnacje. Nawieszona i stercząca część ścian. Kategoria zniszczeń VI (budynek wypalony doszczętnie).

Z opisu z dnia 14 września 1950 r. wynika, że „na posesji znajdują się sterczące ruiny po 3 piętrowym budynku”, „budynek wypalony”, „w trakcie odbudowy, w budynku brak dachu, jest tylko dachowa więźba drewniana, brak stolarszczyzny. Odbudowano ściany działowe”. Budynek zniszczony w czasie działań wojennych w 78,58%, został odbudowany w latach 1949-1952 przez Zjednoczenie Budownictwa Miejskiego Nr 4 (dawne Przedsiębiorstwo Państwowe Budownictwa nr V) na zlecenie Warszawskiej Dyrekcji Odbudowy i Stołecznej Dyrekcji Budowy Osiedli Robotniczych.

W Planie Ogólnym Zagospodarowania Przestrzennego Dzielnicy Warszawa-Śródmieście, obowiązującym od dnia 10 marca 1993 r., zatwierdzonym uchwałą nr 264/74/93 Rady Dzielnicy Warszawa-Śródmieście z dnia 9 lutego 1993 r. stwierdzono, że nieruchomość przy ul. Krakowskie Przedmieście 39 znajduje się w jednostce urbanistycznej oznaczonej symbolem CK/S.C./7. Miała ona służyć obiektom administracji, usługom ponadlokalnym i towarzyszącym, zabudowie mieszkaniowej o charakterze śródmiejskim. Aktualnie teren ten nie jest objęty żadnym obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Jest to obszar ochrony konserwatorskiej. Budynek znajdujący się na przedmiotowym gruncie został wpisany do rejestru zabytków decyzją nr 220 z dnia 1 lipca 1965 r. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Warszawie decyzją nr 2131/2004 z dnia 20 października 2004 r. zezwolił na oddanie w użytkowanie wieczyste gruntu przedmiotowej nieruchomości uregulowanej w KW nr

2.2. Objęcie gruntu nieruchomości w posiadanie przez gminę m.st. Warszawy i wniosek dekretowy

Nieruchomość warszawska położona przy ul. Krakowskie Przedmieście 39 znajduje się na terenie objętym działaniem dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz.U. Nr 50, poz. 279 dalej: dekret warszawski). Z dniem 21 listopada 1945 r., to jest z dniem wejścia w życie dekretu warszawskiego, grunty nieruchomości warszawskich, w tym grunt przedmiotowej nieruchomości, na podstawie art. 1

dekretu warszawskiego przeszły na własność Gminy m.st. Warszawy, a w 1950 r., z chwilą likwidacji gmin – na własność Skarbu Państwa. Następnie grunt przedmiotowej nieruchomości stał się własnością Dzielnicy Gminy Warszawa-Śródmieście, co potwierdził Wojewoda Warszawski decyzją nr 20726 z dnia 12 marca 1992 r. Decyzją nr 20726 z dnia 11 lutego 2008 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji stwierdził nieważność decyzji Wojewody Warszawskiego z dnia 12 marca 1992 r. w części stwierdzającej nabycie z mocy prawa przez Gminę Dzielnicę Warszawa-Śródmieście nieruchomości budynkowej zlokalizowanej na przedmiotowym gruncie. Natomiast zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 25 marca 1994 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 48, poz. 195) grunt stał się własnością Gminy Warszawa Centrum. Aktualnie stanowi własność m.st. Warszawy.

W dniu 26 czerwca 1947 r. miały miejsce oględziny przedmiotowego gruntu i znajdującego się na nim budynku.

Objęcie gruntu w posiadanie przez gminę m.st. Warszawy nastąpiło w dniu 31 lipca 1947 r., tj. z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym nr 13 Rady Narodowej i Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy – termin na złożenie wniosku upływał w dniu 31 stycznia 1948 r.

W dniu 26 stycznia 1948 r. adw. Zdzisław Nowicki, jako pełnomocnik właścicieli hipotecznych, złożył wniosek w trybie art. 7 ust. 1 dekretu oraz uiścił opłatę manipulacyjną w wysokości 3.000 ówczesnych złotych.

2.3. Dawni właściciele hipoteczni nieruchomości i ich następcy prawni

W protokole oględzin z 26 czerwca 1947 r. dokonanych przez Gminę m.st. Warszawy wskazano, że dotychczasowymi właścicielami nieruchomości byli: A N L, K J N H J H G k S, M 3 W G i I G t.

Z zaświadczenia Wydziału Hipotecznego Sądu Okręgowego w Warszawie nr 10869/47 z dnia 2 września 1947 r. wynika, że stosownie do zastrzeżenia z wniosku zeznanego w dniu 14 marca 1939 r. zaprojektowano treść na przepisanie tytułu własności nieruchomości warszawskiej nr 428, położonej przy ul. Krakowskie Przedmieście, zawierającej powierzchnię 568 łokci kw. na imię osób: J J z M S co do 18/45 części, L J K co do 9/45 części, J C J R N co do 6/45 części, E z R D co do 8/45 części i F z R G co do 4/45 części- wszyscy niepodzielnie. Przez zastrzeżenie z wniosku nr 431 t. III tej książki z dnia 18 sierpnia 1941 r. zaprojektowano treść, że wskutek śmierci E z R v D z testamentu własnoręcznego z dnia 5 kwietnia

1935 r. pozostała po niej współwłasność tej nieruchomości przeszła na własność siostrzeńca i czterech siostrzenic: W. G., H. N., K., J., K., S., M., H., J., B., i I. G. w częściach równych. Przez zastrzeżenie z wniosku zeznanego w tej księdze w dniu 19 marca 1942 r. za nr 46 zaprojektowano wpis: H. z R. Gr. jako właścicielka 4/45 części tej nieruchomości, a J. C. z R. N. jako właścicielka 6/45 części tej nieruchomości na mocy aktu z dnia 24 maja 1928 r. za nr rep. 396 należące do H. z R. C. 3/45 części nieruchomości przeszły na własność J. z R. N. Przez zastrzeżenie z wniosku zeznanego w tej księdze dnia 10 czerwca 1939 r. za nr 38 zaprojektowano wpis, że J. należące do niej 18/45 części tej nieruchomości sprzedała A. i N. z mocy aktu nr Rep. z dnia 10 marca 1931 r.

2.3.1. Przebieg spadkobrania po pierwotnych właścicielach:

- Postanowieniem Sądu Grodzkiego w Olsztynie z 29 stycznia 1948 r. Nr Sp. orzeczono, że spadek po A. N. nabyła żona J. i J. C. N. w 1/4 części i córka F. M. G. w 3/4 części.
- Postanowieniem Sądu Rejonowego w Oświęcimiu z 12 września 1990 r., sygn. akt I Ns orzeczono, że spadek po J. J. N. nabyła córka H. Dc w całości.
- Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa- Podgórze w Krakowskie z dnia 11 marca 2005 r., sygn. akt I Ns orzeczono, że spadek po H. M. i D. zmarłej dnia 12 stycznia 2005 r., nabyły na podstawie testamentu notarialnego córka H. K. M. w 8/10 częściach oraz wnuczka A. D. w 2/10 częściach.
- Postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 6 grudnia 1993 r., sygn. akt III Ns I orzeczono, że spadek po Lc. K. nabyła żona J. K. w całości, a spadek po J. K. nabył syn A. J. w całości.
- Postanowieniem Sądu Rejonowego w Żarach z 29 grudnia 1997 r., sygn. akt I Ns orzeczono, że spadek po H. G. nabyły dzieci: M. B., I. G. K. i W. G. po 1/4 części każde z nich.
- Postanowieniem Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z dnia 11 maja 1992 r., sygn. akt I Ns orzeczono, że spadek po K. R. nabyli synowie: H. M. S. i J. F. R. po 1/2 części.

- Postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 27 października 1998 r., sygn. akt III Ns 7 orzeczono, że spadek po H M S i nabyły: żona M S vel M S oraz córka K i E O vel O po 1/2 części.

- Postanowieniem Sądu Rejonowego w Żarach z dnia 22 stycznia 1991 r., sygn. akt I Ns orzeczono, że spadek po W J G nabył Wł G w całości.

- Postanowieniem Sądu Rejonowego w Żarach z dnia 26 listopada 1997 r., sygn. akt I Ns , zmieniającym stwierdzenie nabycia spadku po I : G orzeczone prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Żarach z dnia 19 czerwca 1990 r., sygn. akt I Ns w którym stwierdzono, że spadek po I : G nabyli ojciec W J G i brat W Gr (po połowie) orzeczono, że spadek po I : G ej nabyli: ojciec W J G oraz rodzeństwo: W z E G, M Bi K R po 1/4 części każde z nich.

2.4. Postępowanie w zakresie rozpoznania wniosku o przyznanie własności czasowej

Orzeczeniem administracyjnym L.dz.PB/2523/50/U/5209/50 z dnia 17 lipca 1950 r. Prezydium Rady Narodowej w m.st. Warszawie odmówiło dawnym współwłaścicielom przyznania prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości warszawskiej położonej przy ul. Krakowskie Przedmieście 39, oznaczonej nr. hip. 428 i jednocześnie stwierdziło, że wszystkie budynki (fragmenty murów) znajdujące się na powyższym gruncie przeszły na własność Skarbu Państwa.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie, po rozpatrzeniu wniosku Haliny Donimirskiej i innych dotyczącego stwierdzenia nieważności orzeczenia administracyjnego Prezydium Rady Narodowej w m.st. Warszawie z dnia 17 lipca 1950 r., decyzją w sprawie KOC/1738/Go/98 z dnia 30 lipca 1999 r. stwierdziło jego nieważność. W uzasadnieniu przedmiotowego rozstrzygnięcia zaznaczono, że orzeczenie administracyjne z dnia 17 lipca 1950 r. za podstawę odmowy przyjęło opracowywany plan zagospodarowania przestrzennego, co w świetle dekretu było niedopuszczalne.

2.5. Sprzedaż praw i roszczeń wynikających z przepisów dekretu przed wydaniem decyzji reprivatyzacyjnej

Umową sprzedaży z dnia 6 marca 2000 r., sporządzoną w formie aktu notarialnego, rep. A nr [redacted], M [redacted] i W [redacted], działająca w imieniu i na rzecz M [redacted] y J [redacted] B [redacted] oraz W [redacted] E [redacted] i G [redacted], sprzedała H [redacted] D [redacted], reprezentowanej przez W [redacted] S [redacted], cały należący do M [redacted] H [redacted] y J [redacted] B [redacted] udział wynoszący 740/14400 części wraz z roszczeniem o ustanowienie w tych samych częściach prawa wieczystego użytkowania gruntu za kwotę łączną [redacted] zł oraz należący do W [redacted] E [redacted] G [redacted] udział wynoszący 888/14400 części we współwłasności budynku znajdującego się na nieruchomości przy ul. Krakowskie Przedmieście 39, stanowiącego odrębną nieruchomość wraz z roszczeniem o ustanowienie w tych samych częściach prawa wieczystego użytkowania gruntu za kwotę łączną [redacted].

Umową sprzedaży z dnia 14 marca 2000 r., sporządzoną w formie aktu notarialnego, rep. A nr [redacted] J [redacted] B [redacted] działający w imieniu i na rzecz A [redacted] J [redacted], sprzedał H [redacted] D [redacted], reprezentowanej przez W [redacted] S [redacted], cały należący do A [redacted] J [redacted] udział, wynoszący 2880/14400 części we współwłasności budynku mieszkalnego znajdującego się na nieruchomości przy ul. Krakowskie Przedmieście 39, stanowiącego odrębną nieruchomość wraz z roszczeniem o ustanowienie w tej samej części prawa wieczystego użytkowania gruntu za kwotę łączną [redacted] zł.

Umową sprzedaży z dnia 9 sierpnia 2000 r., sporządzoną w formie aktu notarialnego, rep. A nr [redacted] M [redacted] B [redacted] działający w imieniu i na rzecz J [redacted] F [redacted] R [redacted], sprzedał H [redacted] D [redacted] reprezentowanej przez A [redacted] E [redacted] D [redacted] oraz E [redacted] M [redacted] D [redacted], cały należący do J [redacted] F [redacted] R [redacted] udział wynoszący 370/14400 części we współwłasności budynku mieszkalnego znajdującego się na nieruchomości przy ul. Krakowskie Przedmieście 39, stanowiącego odrębną nieruchomość wraz z roszczeniem o ustanowienie w tej samej części prawa wieczystego użytkowania gruntu za kwotę łączną [redacted].

Umową sprzedaży z dnia 3 listopada 2000 r., sporządzoną w formie aktu notarialnego, rep. A nr [redacted] E [redacted] i R [redacted], działając w imieniu i na rzecz K [redacted] O [redacted] oraz Mi [redacted] S [redacted] sprzedała H [redacted] D [redacted], reprezentowanej przez A [redacted] Ed [redacted] D [redacted] oraz E [redacted] M [redacted] D [redacted], cały należący do K [redacted] O [redacted] udział wynoszący 185/14400 części oraz należący do Mi [redacted] S [redacted] udział wynoszący 185/14400 części we współwłasności budynku mieszkalnego znajdującego się na nieruchomości przy ul. Krakowskie Przedmieście 39, stanowiącego odrębną nieruchomość

wraz z roszczeniem o ustanowienie w tych samych częściach prawa wieczystego użytkowania gruntu za całkowicie zapłacone ceny po zł, tj. za kwotę łączną zł.

2.6. Postępowanie reprivatyzacyjne

W dniu 17 listopada 2000 r. adw. W S (pełnomocnik H D) wystąpił o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego do gruntu przedmiotowej nieruchomości.

Decyzją nr 4/2002 z dnia 27 lutego 2002 r. Burmistrz Gminy Warszawa- Centrum odmówił ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do gruntu przedmiotowej nieruchomości na rzecz następcy prawnego dawnych właścicieli z uwagi na poczynione na gruncie nakłady ze środków Skarbu Państwa na odbudowę ze zniszczeń wojennych budynku przy ul. Krakowskie Przedmieście 39. Przedmiotowa decyzja została zaskarżona przez następcę prawnego dawnych właścicieli do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Warszawie, które decyzją w sprawie KOC/668/Go/02 z dnia 19 kwietnia 2002 r. uchyliło zaskarżoną decyzję i przekazało sprawę do ponownego rozpoznania organowi I instancji. W uzasadnieniu tego orzeczenia wskazano, że organ I instancji przeprowadzając postępowanie nie dał stronom możliwości przedstawienia swoich argumentów co do zagospodarowania nieruchomości, a zasadniczą kwestią jest zagadnienie pogodzenia możliwości propozycji stron w zakresie korzystania z nieruchomości z planem zagospodarowania działki.

Decyzją nr 108/2002 z dnia 29 lipca 2002 r. Burmistrz Gminy Warszawa- Centrum ponownie odmówił ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do gruntu przedmiotowej nieruchomości na rzecz następcy prawnego dawnych właścicieli z uwagi na fakt odbudowy budynku ze środków Skarbu Państwa.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie decyzją w sprawie KOC/2076/Go/02 z dnia 28 lutego 2003 r. uchyliło rzeczoną decyzję i przekazało sprawę do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu swojej decyzji Samorządowe Kolegium Odwoławcze pouczyło organ I instancji, że *„w przypadku rozpoznawania wniosku dekretowego po upływie kilkudziesięciu lat od jego złożenia, gdy zachodzą przesłanki ustanowienia użytkowania wieczystego w myśl art. 7 dekretu, nawet wówczas, gdy poczyniono nakłady na tym gruncie – użytkowanie wieczyste należy ustanowić, chyba że mamy do czynienia z nieodwracalnością skutków prawnych. Wynika to z zasady, że naniesienia dzielą los gruntu. Bez znaczenia jest wówczas rozmiar poczynionych nakładów, w razie zwrotu zaś konieczne jest oczywiście rozliczenie tych nakładów.”*

Decyzją nr 187/GK/DW/2007 z dnia 24 maja 2007 r. Prezydent m.st. Warszawy, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 26 stycznia 1948 r. złożonego przez adw. Z. N., pełnomocnika poprzednich właścicieli hipotecznych o przyznanie prawa własności czasowej (obecnie prawo użytkowania wieczystego) do gruntu nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Krakowskie Przedmieście 39, oznaczonego d. nr. hip. 428, ustanowił na 99 lat prawo użytkowania wieczystego gruntu o pow. 189 m² zabudowanego budynkiem mieszkalnym, oznaczonego jako działka ewidencyjna nr 30 w obrębie 5-03-05, położonego przy ul. Krakowskie Przedmieście 39 w Warszawie na rzecz H. K. M. w 8/10 częściach oraz A. D. w 2/10 częściach oraz ustalił „czynsz symboliczny” z tytułu ustanowienia prawa użytkowania wieczystego do gruntu opisanego w pkt 1 decyzji w wysokości 2540,99 zł- stanowiący 0,3% ceny gruntu- płatny na konto Dzielnicy Śródmieście Urzędu m.st. Warszawy z góry w terminie do 31 marca każdego roku.

2.7. Stan prawny nieruchomości po wydaniu decyzji reprivatyzacyjnej

W dniu 26 sierpnia 2008 r. przekazano H. K. M. i A. D. do administrowania nieruchomością zlokalizowaną przy ul. Krakowskie Przedmieście 39.

Decyzja nr 187/GK/DW/2007 z dnia 24 maja 2007 r. nie została wykonana zawarciem umowy o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste. W dziale II księgi wieczystej prowadzonej dla przedmiotowej nieruchomości prawo własności ujawnione jest na rzecz m.st. Warszawy.

2.8. Wniosek Urzędu m.st. Warszawy Biura Spraw Dekretowych o wszczęcie postępowania rozpoznawczego w sprawie

Pismem z dnia 7 września 2022 r. Biuro Spraw Dekretowych Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy przekazało Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich wykaz decyzji, na mocy których zostało ustanowione prawo użytkowania wieczystego do nieruchomości gruntowych oraz w których doszło do przeniesienia praw i roszczeń, wynikających z dekretu o własności i użytkowaniu gruntów na terenie m. st. Warszawy. W piśmie tym Urząd m. st. Warszawy zwrócił się z prośbą o wszczęcie postępowań w tych sprawach, bądź o uwzględnienie przy ich rozpatrywaniu stanowiska Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażonego w wyrokach z 29 sierpnia 2022 r., sygn. akt I OSK 2034/20, sygn. akt I OSK 2875/20, sygn. akt. I OSK 707/20 oraz sygn. akt I OSK 1717/20. W wykazie tym znajduje się decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 24 maja 2007 r. nr 187/GK/DW/2007.

2.9. Materiał dowodowy zgromadzony przez Komisję

Powyższy stan faktyczny Komisja ustaliła na podstawie dokumentów zgromadzonych w toku postępowania rozpoznawczego (KR II R 93/22) oraz poprzedzających go czynności sprawdzających (KR II S 130/18), w szczególności akt udostępnionych przez Prezydenta m.st. Warszawy i Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Warszawie, a także innych dokumentów mających istotny wpływ dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż nie budziły one wątpliwości Komisji co do ich autentyczności i prawdziwości, jak również nie zostały one podważone przez strony postępowania.

III. Po rozpatrzeniu zebranego materiału dowodowego Komisja zważyła, co następuje:

3.1. Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa, w wyniku postępowania rozpoznawczego Komisja wydaje decyzję, w której stwierdza nieważność decyzji reprivatyzacyjnej lub postanowienia w całości lub w części, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 156 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego lub w przepisach szczególnych.

Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 16 grudnia 2010 r. (sygn. akt I OSK 1706/10; <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>), postępowanie o stwierdzenie nieważności decyzji jest odrębnym postępowaniem, którego przedmiotem jest zbadanie, czy wystąpiły przesłanki określone w art. 156 § 1 k.p.a. oraz że przepis ten zawiera zamknięty katalog takich przesłanek. Zdaniem Sądu wyrażonym w ww. wyroku organ orzekając nie rozstrzyga sprawy zakończonej kontrolowaną decyzją co do jej istoty, ponieważ postępowanie dotyczące stwierdzenia nieważności decyzji nie może zastępować postępowania odwoławczego lub go powtarzać.

Powszechnie przyjmuje się, że przesłanki stwierdzenia nieważności wymienione są enumeratywnie w art. 156 § 1 k.p.a. Nie są one oparte na uznaniu, a ich ustalenie musi pociągać za sobą stwierdzenie nieważności. Wyjątkiem są okoliczności wystąpienia przesłanki z art. 156 § 2 k.p.a., czyli gdy od doręczenia lub ogłoszenia decyzji upłynęło dziesięć lat, a także gdy decyzja wywołała nieodwracalne skutki prawne (M. Jaśkowska [w:] M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel, M. Jaśkowska, Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego, LEX/el. 2022, art. 156). O ile oczywiście z przepisów szczególnych nie wynika, że przepisu art. 156 § 2 k.p.a. nie stosuje się, jak to ma miejsce w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

Zatem możliwość podważenia zapadłego rozstrzygnięcia organu administracji publicznej jest dopuszczalne jedynie w przypadku zaistnienia jednej z kwalifikowanych wad określonych w art. 156 § 1 k.p.a. Usunięcie kwalifikowanych nieprawidłowości, które mogły wystąpić w trakcie trwania procesu administracyjnego, stanowi nadrzędny cel postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji i usprawiedliwia podważenie ogólnej zasady trwałości decyzji administracyjnych zawartej w art. 16 k.p.a.

Zgodnie z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która wydana została z rażącym naruszeniem prawa. Pojęcie prawa w zwrocie „rażące naruszenie prawa” powinno być rozumiane szeroko, obejmując swoim zakresem przepisy prawa materialnego, procesowego oraz przepisy o charakterze ustrojowym (zob. J. Borkowski, w: B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, 2009, s. 599). W orzecznictwie sądowoadministracyjnym przyjmuje się, że zakresem pojęcia „rażącego naruszenia prawa” obejmuje się zarówno naruszenie norm prawa materialnego, jak i naruszenie norm prawa procesowego (vide wyrok NSA z 1 lipca 2011 r., sygn. akt I OSK 1258/10; wyrok NSA z 12 grudnia 2014 r., sygn. akt II OSK 1257/13; <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

Rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. zachodzi wtedy, gdy treść decyzji pozostaje w wyraźnej i oczywistej sprzeczności z treścią prawa i gdy charakter tego naruszenia powoduje, że owa decyzja nie może być akceptowana jako akt wydany przez organ praworządne państwa. Nie chodzi tu o błędy w wykładni prawa, ale o niedopuszczalne przekroczenie prawa, w sposób jasny i niedwuznaczny. Rażące naruszenie prawa stanowi zatem kwalifikowaną formę naruszenia prawa. Utożsamianie tego pojęcia z każdym naruszeniem prawa nie jest słuszne.

3.2. Rażące naruszenie art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego w związku z art. 28 k.p.a.

Przepisem definiującym pojęcie strony postępowania administracyjnego, w tym również strony postępowania o przyznanie prawa użytkowania wieczystego na podstawie przepisów dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. poz. 279 oraz z 1985 r. poz. 99; dalej: dekret warszawski) jest art. 28 k.p.a. Zgodnie z jego treścią, stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Jak przyjęto w orzecznictwie, pojęcie strony, jakim posługuje się art. 28 k.p.a., może być wyprowadzone tylko z przepisów prawa materialnego, czyli z normy prawnej, która

stanowi podstawę ustalenia uprawnienia lub obowiązku (por. wyrok NSA z 19 stycznia 1995 r., sygn. akt I SA 1326/93). W przypadku spraw dekretowych tego rodzaju regulacją jest art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego. Stosownie do jego treści, dotychczasowy właściciel gruntu, prawni następcy właściciela, będący w posiadaniu gruntu, lub osoby prawa jego reprezentujące, a jeżeli chodzi o grunty oddane na podstawie obowiązujących przepisów w zarząd i użytkowanie – użytkownicy gruntu mogą w ciągu 6 miesięcy od dnia objęcia w posiadanie gruntu przez gminę zgłosić wniosek o przyznanie na tym gruncie jego dotychczasowemu właścicielowi prawa wieczystej dzierżawy z czynszem symbolicznym lub prawa zabudowy za opłatą symboliczną.

Przepis art. 28 k.p.a. nie wypowiada się przy tym wprost na temat skutków różnego rodzaju zdarzeń o charakterze cywilnoprawnym, w tym umów na możliwość przypisania danemu podmiotowi statutu strony postępowania administracyjnego. W ocenie Komisji, Naczelny Sąd Administracyjny wydał uchwałę z 30 czerwca 2022 r. (sygn. akt I OPS 1/22), ostatecznie rozstrzygającą to zagadnienie. W orzeczeniu tym wskazano, że „w przestrzeni prawa administracyjnego (...), normy prawne mają charakter bezwzględnie wiążący. Stosunki administracyjnoprawne mają natomiast charakter jednostronny ściśle powiązany z władczymi kompetencjami organów administrujących. W konsekwencji nie może być tu mowy o swobodzie podejmowania czynności prawnych na wzór swobody właściwej prawu prywatnemu. Konsekwencją bezwzględnego wiązania norm prawa administracyjnego jest to, że żadna ze stron stosunku administracyjnoprawnego nie może nigdy modyfikować ani tym bardziej wyłączać normy tego prawa i zachowywać się nawet niesprzecznie z tą normą, ale w sposób ustalony przez samą tę stronę. Strona, jaką jest podmiot usytuowany na zewnątrz systemu administracji publicznej, nie może sama ustalać treści i sposobu swojego zachowania, a powinna się w całości podporządkować prawu (...). Aksjologia prawa administracyjnego potwierdza (...), że źródłem sytuacji prawnych w prawie administracyjnym mogą być wyłącznie normy prawne i jedynie bezpośredni związek interesu indywidualnego z tymi normami pozwala kwalifikować go jako interes prawny. (...) Skutki czynności prawnej dokonanej przez podmioty prawa cywilnego samoistnie nie stanowią źródła interesu prawnego w przestrzeni prawa administracyjnego. Jeśli ustawodawca widzi potrzebę ścisłego związania w przestrzeni prawa administracyjnego sytuacji prawnej określonego podmiotu z aktami i czynnościami z zakresu prawa cywilnego, to ustanawia odrębną normę prawną, w której treści bezpośrednio nawiązuje do tych aktów lub czynności.”

W konsekwencji Naczelny Sąd Administracyjny wywodził, że „z samej umowy przelewu, ujętej w art. 509 k.c., której przedmiotem jest wierzytelność odszkodowawcza za odjęcie prawa własności nieruchomości w wyniku zdarzenia lub aktu ze sfery prawa

publicznego, nabywcy tej wierzytelności w sprawie o ustalenie odszkodowania, o którym mowa w art. 128 ust. 1 u.g.n., nie przysługuje przymiot strony w rozumieniu art. 28 k.p.a. Dla uzyskania przymiotu strony, w rozumieniu art. 28 k.p.a., konieczne jest istnienie normy prawa materialnego, która łączyłaby z faktem zawarcia umowy przelewu wierzytelności skutek w postaci przypisania nabywcy wierzytelności interesu prawnego”.

W orzecznictwie wskazywano również, że nie można wywieść interesu prawnego ze skutków: umowy o wykonanie robót budowlanych związanych z realizacją decyzji o pozwoleniu na budowę (por. wyrok NSA z 25 lutego 1999 r., sygn. akt IV SA 345/97), umowy najmu lokalu mieszkalnego (por. wyrok NSA z 20 września 2006 r., sygn. akt II OSK 837/05) lub innego tytułu obligacyjnego do nieruchomości (por. wyrok NSA z 25 lutego 1999 r., sygn. akt IV SA 345/97). Podkreślono również, że interes prawny charakteryzuje się bezpośredniością, tzn. że jeżeli sprawa dotyczy dwóch lub więcej podmiotów, to interes prawny mają tylko te z nich, których sytuacja prawna wynika wprost z normy prawa materialnego, a nie powstaje za pośrednictwem drugiego podmiotu (por. wyrok NSA z 19 marca 2002 r., sygn. akt IV SA 1132/00 i z 2 kwietnia 2009 r., sygn. akt I OSK 518/08). Nadto w doktrynie stwierdzono, że podstawy interesu prawnego na gruncie prawa administracyjnego nie mogą stanowić: roszczenia cywilnoprawne, statuty, regulaminy, przepisy wewnętrzne i korporacyjne (por. P. Gołaszewski, w: R. Hauser, M. Wierzbowski (red.), Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2017, s. 221).

Wyżej opisane poglądy nie znalazły jednak swego odzwierciedlenia przy rozstrzyganiu wniosków o przyznanie prawa użytkowania wieczystego w stosunku do gruntów warszawskich. Przyjęto bowiem, że w omawianym zakresie nie występują jakiegokolwiek ograniczenia, a więc prawa przyznane przez dekret warszawski mogą być zbywane jak typowe roszczenia cywilnoprawne o charakterze majątkowym. Prezydent uznawał nabywców tego rodzaju „roszczeń” za strony postępowania dekretowego w rozumieniu art. 28 k.p.a. w zw. z art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego, tj. za następców prawnych dotychczasowych właścicieli gruntu. W efekcie tego wydawano liczne decyzje zwrotowe na rzecz podmiotów, które nie były bezpośrednio pokrzywdzone nacjonalizacją gruntów warszawskich. Jednocześnie proces ten wiązał się z dodatkowymi negatywnymi konsekwencjami społecznymi i ekonomicznymi. Z jednej bowiem strony doszło do znacznego uszczuplenia mienia publicznego pozostającego w dyspozycji Skarbu Państwa i m.st. Warszawa, w szczególności do zmniejszenia liczby posiadanych lokali socjalnych. Z drugiej zaś strony, omawiany proceder często prowadził do nadmiernych podwyżek czynszów lokatorskich w reprivatyzowanych nieruchomościach, eksmisji lokatorów, a nawet stosowania w stosunku do nich aktów przemocy. Nie jest więc

zaskakującym fakt, iż uznawanie praw wynikających z art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego za rodzaj roszczeń cywilnoprawnych spotykał się z surową krytyką, zwłaszcza ze strony organizacji społecznych broniących praw lokatorów.

Niemniej jednak należy wskazać, że Prezydent m.st. Warszawy w opinii z 14 września 2015 r., odpowiadając na pismo Trybunału Konstytucyjnego z 5 sierpnia 2015 r. w sprawie przed Trybunałem Konstytucyjnym sygn. akt Kp 3/15, rozróżniał następców prawnych dawnych właścicieli (spadkobierców) od nabywców roszczeń, ponieważ w swojej opinii wskazał „że obecny stan służy jedynie wąskiej grupie osób zawodowo zajmujących się skupowaniem, odsprzedają i egzekwowaniem roszczeń. W postępowaniach dekretowych coraz częściej zgłaszają się kuratorzy ustanowieni przez sądy dla osób nieznanymi z miejsca pobytu, o których istnieniu świadczą jedynie dokumenty pochodzące sprzed 1939 r. lub nabywcy roszczeń dekretowych od pełnomocników osób zamieszkałych od lat za granicą, przez co zwiększa się ryzyko dostania się nieruchomości w ręce osób niebędących następcami prawnymi dawnych właścicieli.” (wyrok TK z dnia 19 lipca 2016 r., sygn. Akt Kp 3/15, k. 12 uzasadnienia).

Na dzień wydawania niniejszej decyzji w tym zakresie wypowiedział się Naczelny Sąd Administracyjny w wyrokach z dnia 29 sierpnia 2022 r. w sprawach sygn. I OSK 2034/20 i I OSK 2875/20. W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego, „przepisy dekretu warszawskiego nie normują (...) skutków prawnych nabycia praw określonych w tym dekrete przez osoby, które zawarły takie umowy (umowy nabycia udziałów w prawach i roszczeniach wynikających z art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego). Przedmiotem tych umów nie jest bowiem prawo własności gruntu nieruchomości warszawskiej, skoro według art. 1 powołanego dekretu, wszelkie grunty na obszarze m.st. Warszawy przeszły na własność gminy m.st. Warszawy (...). Skutki prawne wspomnianych wyżej umów w sferze podmiotowej dla wydania decyzji na podstawie dekretu warszawskiego o przyznaniu praw określonych w tym dekrete należy zatem ocenić przez pryzmat przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, tj. przez pryzmat art. 28 k.p.a., w którym pryzmat strony postępowania administracyjnego został oparty przez ustawodawcę na przysługiwaniu interesu prawnego lub obowiązku, którego dotyczy to postępowanie. Należy przy tym odróżnić skutki prawne czynności cywilnoprawnej od podmiotowości w prawie administracyjnym. Nie zawsze bowiem skutki czynności cywilnoprawnej powodują powstanie praw podmiotowych w sferze prawa administracyjnego. Dzieje się tak tylko wtedy, gdy ustawodawca wyraźnie to unormował. (...). Stosunki administracyjnoprawne mają przy tym charakter jednostronny, ściśle związany z władczymi kompetencjami organów sprawujących administrację, co w konsekwencji wyklucza swobodę

dokonywania czynności prawnych na wzór swobody właściwej prawu cywilnemu. Wyklucza to także możliwość modyfikowania przez strony stosunku administracyjnoprawnego norm kształtujących treść tego stosunku (...). W stosunku administracyjnoprawnym żadna z jego stron nie może więc nie tylko modyfikować norm prawnych kształtujących ten stosunek, ale tym bardziej nie może ich wyłączać lub uzależniać ich stosowania od własnej woli. Kształt i skutki prawne stosowania norm prawa administracyjnego nie zależą także od zgodnej woli stron i adresatów tych norm (...). Strony umowy cywilnoprawnej nie mogą oczekiwać, że swoboda zawierania umów i wyrażania w nich swojej woli w sferze prawa cywilnego wywoła takie same skutki prawne w sferze prawa administracyjnego. Prawo administracyjne nie poddaje się bowiem takiej samej modyfikacji w zakresie norm materialnoprawnych, jakim może być poddawane prawo cywilne (...). Źródłem interesu prawnego w prawie administracyjnym nie mogą być zatem różnego rodzaju zdarzenia prawne mieszczące się w sferze stosowania prawa, w konsekwencji czego nie można go wywieść (...) ze skutków czynności prawnych prawa cywilnego, (...) szczególnie w postaci umowy zobowiązaniowej. W przeciwnym razie, bezwzględnie wiążąca norma materialna prawa administracyjnego i jej stosowanie byłoby kształtowane wolą stron (...), co jest nie do pogodzenia z charakterem stosunku administracyjnoprawnego (...). Źródłem sytuacji prawnych w prawie administracyjnym mogą być zatem wyłącznie normy prawne i jedynie bezpośredni związek interesu indywidualnego z tymi normami pozwala kwalifikować go jako interes prawny”.

Naczelny Sąd Administracyjny podkreślił, że „przepisy dekretu warszawskiego nie kreują normy materialnoprawnej przypisującej stronom umowy nabycia praw i roszczeń interesu prawnego w postępowaniu administracyjnym prowadzonym na podstawie tego dekretu w celu przyznania praw określonych w tym dekrete. Takiej normy materialnoprawnej, mającej zastosowanie do dekretu warszawskiego, nie kreują także inne akty prawne. Norma taka nie wynika również z przepisów prawa cywilnego. Sama bowiem podstawa cywilnoprawna zawarcia takiej umowy – w kontekście przedstawionej powyżej analizy – nie tworzy interesu prawnego w procedurze administracyjnej prowadzonej na podstawie dekretu warszawskiego. Umowa taka nie może bowiem modyfikować ustawowo określonego podmiotowego zakresu uprawnień unormowanych w dekrete warszawskim, skoro zakres tych uprawnień nie może być wynikiem zgodnych oświadczeń woli stron tej umowy. Przedmiot omawianej umowy nie mieści się również w wartościach chronionych dekretem warszawskim i w celu, któremu ten dekret służył. Skoro bowiem ustawodawca zadeklarował w dekrete zrekompensowanie właścicielom gruntów warszawskich pozbawienie ich prawa własności przyznaniem praw

określonych w powołanym dekreście, to podmioty tego uprawnienia nie mogą w wyniku własnej woli zmienić woli prawodawcy i wskazać innego adresata tego uprawnienia”.

W rezultacie Sąd ten stwierdził, że „uznanie tych umów za skuteczną podstawę, w rozumieniu prawa administracyjnego, do przyznania praw powołaną decyzją osobom wskazanym w tych umowach, jako nabywcom praw i roszczeń, stanowiło zatem rażące naruszenie art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego, określającego podmiotowy zakres przyznania prawa do gruntu nieruchomości warszawskiej, co wyczerpuje przesłankę nieważności określoną w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. także w powiązaniu z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.”.

Analizując wyżej opisane wyroki, Komisja doszła do przekonania, iż przedstawione w nich wywody są stanowcze, logiczne i wewnętrznie niesprzeczne. Korespondują one z dotychczasowym ogólnym dorobkiem doktryny i orzecznictwa, co potwierdza chociażby odwołanie się do przywołanej już uchwały NSA z 30 czerwca 2022 r. (sygn. akt I OPS 1/22). Znajdują swe potwierdzenie zarówno w literalnej wykładni art. 7 dekretu warszawskiego, który wprost wskazuje, że osobą, na rzecz której można ustanowić prawo użytkowania wieczystego jest dotychczasowy właściciel gruntu lub jego następcy prawni posiadający grunt. Te grupy podmiotów otrzymały prawo do zgłoszenia wniosku o przyznanie prawa wieczystej dzierżawy z czynszem symbolicznym (emfiteuza) lub prawa zabudowy z opłatą symboliczną. Ponieważ celem ustanowienia prawa użytkowania wieczystego jest bowiem wynagrodzenie uprawnionemu, nie zaś osobie trzeciej, negatywnych skutków nacjonalizacji należącej do niego nieruchomości warszawskiej.

Nadto zawarte w tych orzeczeniach wywody odpowiadają charakterowi dekretu warszawskiego. W doktrynie i w orzecznictwie powszechnie się bowiem wskazuje, że jest on aktem prawnym z zakresu prawa publicznego. Logicznym, a wręcz dorozumianym jest więc przyjęcie, że art. 7 kreuje prawo podmiotowe o charakterze administracyjnoprawnym, nie zaś roszczenie cywilnoprawne typowe dla aktu prawnego z zakresu prawa prywatnego.

Należy również podkreślić, że analogiczne stanowisko Naczelny Sąd Administracyjny zajął w orzeczeniach z dnia 29 sierpnia 2022 r., sygn. akt I OSK 707/20 i I OSK 1717/20. Wyrażony w nich tok rozumowania nie pozostaje również w sprzeczności z konstytucyjnymi zasadami demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji RP), ochrony mienia (art. 64 Konstytucji RP) i praw słusznie nabytych. Reguły te nie chronią bowiem przypadków, gdy osoba domaga się wobec organów państwowych realizacji korzyści majątkowej, którą uzyskała w sposób sprzeczny z obowiązującym porządkiem prawnym. Co jednak najistotniejsze, wychodzą one naprzeciw oczekiwaniom osób pokrzywdzonych procesem reprivatyzacyjnym

oraz tworzą przeszkodę do dalszego „handlu roszczeniami” i uszczuplenia mienia publicznego. Z tych też powodów, Komisja w pełni podziela wyrażone w nich stanowisko.

Powyższe stanowisko Naczelny Sąd Administracyjny potwierdził w wyrokach z dnia 7 lutego 2023 r. w sprawach o sygnaturze I OSK 1180/21, I OSK 1444/21, I OSK 1363/21, I OSK 1170/21.

Przekładając powyższe na realia niniejszej sprawy, stwierdzić należy, że roszczenia dekretowe przysługujące dawnym właścicielom nieruchomości położonej w Warszawie przy ulicy Krakowskie Przedmieście 39, były przedmiotem 4 umów sprzedaży.

Umową sprzedaży z dnia 6 marca 2000 r., sporządzoną w formie aktu notarialnego, rep. A nr [redacted], Ma [redacted] W [redacted], działająca w imieniu i na rzecz M [redacted] H [redacted] J [redacted] B [redacted] oraz W [redacted] a E [redacted] G [redacted] sprzedała H [redacted] D [redacted] j, reprezentowanej przez W [redacted] a S [redacted] cały należący do M [redacted] H [redacted] J [redacted] B [redacted] udział wynoszący 740/14400 części wraz z roszczeniem o ustanowienie w tych samych częściach prawa wieczystego użytkowania gruntu za kwotę łączną [redacted] zł oraz należący do W [redacted] E [redacted] i G [redacted] udział wynoszący 888/14400 części we współwłasności budynku znajdującego się na nieruchomości przy ul. Krakowskie Przedmieście 39, stanowiącego odrębną nieruchomość wraz z roszczeniem o ustanowienie w tych samych częściach prawa wieczystego użytkowania gruntu za kwotę łączną [redacted] zł.

Umową sprzedaży z dnia 14 marca 2000 r., sporządzoną w formie aktu notarialnego, rep. A nr [redacted] J [redacted] B [redacted], działający w imieniu i na rzecz A [redacted] J [redacted] a, sprzedał H [redacted] D [redacted] reprezentowanej przez W [redacted] S [redacted], cały należący do A [redacted] udział, wynoszący 2880/14400 części we współwłasności budynku mieszkalnego znajdującego się na nieruchomości przy ul. Krakowskie Przedmieście 39, stanowiącego odrębną nieruchomość wraz z roszczeniem o ustanowienie w tej samej części prawa wieczystego użytkowania gruntu za kwotę łączną [redacted] zł.

Umową sprzedaży z dnia 9 sierpnia 2000 r., sporządzoną w formie aktu notarialnego, rep. A nr [redacted] J [redacted] M [redacted] ej B [redacted] z, działający w imieniu i na rzecz J [redacted] i F [redacted] R [redacted] o, sprzedał H [redacted] e D [redacted] j, reprezentowanej przez Ac [redacted] Ec [redacted] Dc [redacted] oraz Ev [redacted] M [redacted] Dc [redacted], cały należący do J [redacted] F [redacted] R [redacted] o udział wynoszący 370/14400 części we współwłasności budynku mieszkalnego znajdującego się na nieruchomości przy ul. Krakowskie Przedmieście 39, stanowiącego odrębną nieruchomość wraz z roszczeniem o ustanowienie w tej samej części prawa wieczystego użytkowania gruntu za kwotę łączną [redacted] zł.

Umową sprzedaży z dnia 3 listopada 2000 r., sporządzoną w formie aktu notarialnego, rep. A nr [redacted] E [redacted] R [redacted], działając w imieniu i na rzecz K [redacted] C [redacted] oraz M [redacted] S [redacted] j, sprzedała H [redacted] E [redacted], reprezentowanej przez Ac [redacted] E [redacted] D [redacted] oraz E [redacted] M [redacted] Do [redacted], cały należący do K [redacted] Os [redacted] udział wynoszący 185/14400 części oraz należący do M [redacted] S [redacted] udział wynoszący 185/14400 części we współwłasności budynku mieszkalnego znajdującego się na nieruchomości przy ul. Krakowskie Przedmieście 39, stanowiącego odrębną nieruchomość wraz z roszczeniem o ustanowienie w tych samych częściach prawa wieczystego użytkowania gruntu za całkowicie zapłacone ceny po [redacted] zł, tj. za kwotę łączną [redacted] zł.

Na tej podstawie, Prezydent m.st. Warszawy niesłusznie uznał spadkobierców H [redacted] D [redacted] za następców prawnych wszystkich właścicieli hipotecznych, a więc za strony postępowania dekretowego w zakresie całości udziałów w przedmiotowej nieruchomości, pomimo że nie posiadały one w takim zakresie interesu prawnego. W wyniku przeprowadzonego postępowania, Prezydent m.st. Warszawy decyzją nr 187/GK/DW/2007 z dnia 24 maja 2007 r. ustanowił na 99 lat prawo użytkowania wieczystego przedmiotowego gruntu na rzecz H [redacted] K [redacted] N [redacted] oraz A [redacted] D [redacted] j do całości nieruchomości.

Jednocześnie należy wskazać, że Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 6 października 2022 r., w sprawie sygn. akt I OSK 999/21 wypowiedział się w zakresie art. 30 § 4 k.p.a. w zw. art. 7 ust. 1 Dekretu. Wskazano w nim, że „brak spełnienia (...) przesłanek przysługiwania interesu prawnego, o którym mowa w art. 28 k.p.a., konsekwentnie wyklucza zastosowanie także art. 30 § 4 k.p.a. Przepis ten znajduje bowiem zastosowanie tylko wobec tych osób, którym można przypisać przysługiwanie interesu prawnego lub obowiązku w sposób wynikający z art. 28 k.p.a. Przepis art. 30 § 4 k.p.a. nie stanowi bowiem odrębnej, konkurencyjnej wobec art. 28 k.p.a., podstawy prawnej definiującej przymiot strony w postępowaniu administracyjnym, lecz jest pochodną powołanego art. 28 k.p.a. Omawiany art. 30 § 4 k.p.a. stanowi, że w sprawach dotyczących praw zbywalnych lub dziedzicznych w razie zbycia prawa lub śmierci strony w toku postępowania na miejsce dotychczasowej strony wstępują jej następcy prawni. W cytowanym przepisie ustawodawca wprost odwołał się do pojęcia strony, którego art. 30 § 4 k.p.a. nie definiuje ze względu na jego zdefiniowane w art. 28 k.p.a. Z tego względu w art. 30 § 4 k.p.a. ustawodawca wskazał na prawo, z którego wynika interes prawny w procedurze administracyjnej. Chodzi więc o takie prawo, z którym ustawodawca związał w istniejącej normie prawa administracyjnego jej oddziaływanie na to prawo. W Dekrecie (...) przyznanie określonych w nim praw nastąpiło na rzecz

dotychczasowego właściciela nieruchomości, stąd prawem w rozumieniu art. 30 § 4 k.p.a. jest źródło uprawnienia do uzyskania praw określonych w art. 7 ust. 1 powołanego Dekretu, tj. własność gruntu, która byłemu właścicielowi nie przysługuje już od dnia wejścia w życie tego Dekretu, dlatego własność ta nie może być przedmiotem zbycia przez byłego właściciela gruntu warszawskiego. Ponadto, w art. 30 § 4 k.p.a. ustawodawca wskazał na następstwo prawne wynikające ze zbycia praw zbywalnych. Tymczasem, w art. 7 ust. 1 Dekretu (...) ustawodawca wyraźnie wskazał na przyznanie określonych praw dotychczasowemu właścicielowi nieruchomości warszawskiej, które ma dopiero nastąpić stosownym rozstrzygnięciem ze sfery prawa administracyjnego. Przed wydaniem tego rozstrzygnięcia prawa wymienione w Dekrecie (...) jeszcze nie istnieją, dlatego nie są objęte art. 30 § 4 k.p.a. Przed wydaniem wspomnianego rozstrzygnięcia administracyjnego na podstawie art. 7 ust. 1 Dekretu (...) istnieje jedynie uprawnienie ukształtowane podmiotowo powołanym przepisem do tego, aby dopiero właściwy organ administracji przyznał uprawnionej osobie określone prawo. W związku z powyższym, zawarte w sprawie umowy notarialne przeniesienia praw i roszczeń nie legitymowały - w rozumieniu art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego oraz w rozumieniu art. 28 kpa (tj. w rozumieniu prawa administracyjnego) - osoby wskazanej w tej umowie, jako nabywcy praw i roszczeń (w rozumieniu prawa cywilnego) do skutecznego ubiegania się o przyznanie prawa użytkowania wieczystego na podstawie dekretu warszawskiego do gruntu nieruchomości warszawskiej określonej w decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z [...] lipca 2014 r. Uznanie tych umów za skuteczną podstawę, w rozumieniu prawa administracyjnego, do przyznania praw powołaną decyzją osobie wskazanej w tych umowach, jako nabywcy praw i roszczeń, stanowiło zatem rażące naruszenie art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego w zw. z art. 28 kpa, określających podmiotowy zakres przyznania prawa do gruntu nieruchomości warszawskiej, co wyczerpuje przesłankę nieważności określoną w art. 156 § 1 pkt 2 kpa.”

W świetle powyższych ustaleń oraz rozważań prawnych, w opinii Komisji, kontrolowana decyzja została wydana z rażącym naruszeniem prawa. Prezydent m.st. Warszawy niesłusznie uznał H. K. M. oraz A. D. za następców prawnych wszystkich właścicieli hipotecznych, pomimo że nie posiadały on w takim zakresie (tj. co do całości udziałów w przedmiotowej nieruchomości) interesu prawnego.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, że wydanie decyzji reprivatyzacyjnej na rzecz nabywców praw i roszczeń na podstawie umowy cywilnoprawnej, stanowi rażące naruszenie art. 7 ust. 1 dekretu warszawskiego, określającego podmiotowy zakres przyznania

prawa do gruntu nieruchomości warszawskiej w zw. z art. 28 k.p.a., co wyczerpuje przesłankę nieważności określoną w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.

3.3. Elementy cywilno-prawne w decyzji reprivatyzacyjnej

Stosowanie decyzji administracyjnej jako władczej formy działania organów administracji wynikać musi z wyraźnej podstawy mającej unormowanie w obowiązujących przepisach prawa. W związku z tym, oceniając legalność decyzji reprivatyzacyjnej, rozważyć należy, czy tego rodzaju elementy mogły być objęte rozstrzygnięciem administracyjnym podejmowanym na podstawie dekretu warszawskiego. Zgodnie z art. 27 u.g.n., sprzedaż nieruchomości albo oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowej wymaga zawarcia umowy w formie aktu notarialnego. Oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste i przeniesienie tego prawa w drodze umowy wymaga wpisu w księdze wieczystej. Z powyższego wynika, że ustanowienie prawa użytkowania wieczystego w trybie przepisów dekretu przebiega w dwóch etapach.

Po pierwsze, w toku postępowania administracyjnego organ bada materialnoprawne przesłanki ustanowienia tego prawa (art. 7 ust. 1 i ust. 2 dekretu warszawskiego) i w przypadku spełnienia tych przesłanek wydaje decyzję administracyjną o ustanowieniu tego prawa na rzecz oznaczonych w decyzji osób. Następny etap prowadzony jest na gruncie cywilnoprawnym i kończy się zawarciem stosownej umowy w formie aktu notarialnego, pomiędzy gminą i osobą uprawnioną z decyzji. Przepisy dekretu nie zawierają regulacji stanowiących podstawę do kształtowania w decyzji administracyjnej obowiązków przyszłego użytkownika wieczystego związanych z ustanawianiem służebności, przenoszeniem własności budynków wzniesionych na gruncie dekretowym po dniu wejścia w życie tego dekretu, w ramach postępowania administracyjnego. Nie stanowią również podstawy do określania też innych warunków w zakresie przyszłej umowy ustanowienia użytkowania wieczystego, a tym bardziej warunków zawarcia umowy notarialnej.

Tymczasem w pkt 7 decyzji nr 187/GK/DW/2007 z dnia 24 maja 2007 r. organ wskazał, że „decyzja niniejsza z chwilą, gdy stanie się ostateczna, będzie stanowiła podstawę do zawarcia w formie aktu notarialnego umowy ustanowienia użytkowania wieczystego gruntu opisanego w pkt I decyzji. Termin zawarcia umowy w formie aktu notarialnego zostanie wyznaczony po:

- rozliczeniu nakładów z tytułu kosztów poniesionych po 1945 r. przez Skarb Państwa na odbudowę budynku znajdującego się na gruncie przy ul. Krakowskie Przedmieście 39.

W przypadku braku porozumienia co do rozliczenia ww. nakładów – sprawa zostanie skierowana na drogę sądową.

- wyłączeniu z decyzji Wojewody Warszawskiego nr 20726 z dnia 12 marca 1992 r. budynku mieszkalnego położonego na gruncie przedmiotowej nieruchomości,

- przedłożeniu przez stronę protokołu zdawczo-odbiorczego przekazującego budynek mieszkalny znajdujący się na przedmiotowym gruncie od Zakładu Gospodarowania Nieruchomościami – Śródmieście”.

Nadto w pkt 9 przedmiotowej decyzji organ wskazał, że użytkownik wieczysty obowiązany jest korzystać z nieruchomości w sposób zgodny z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w pkt 11, że umowa o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste może ulec rozwiązaniu przed upływem terminu, na jaki została zawarta, jeżeli użytkownik wieczysty nie przestrzega warunków określonych w pkt 9 i 10, a także gdy korzysta z terenu w sposób sprzeczny z jego przeznaczeniem lub ustalony w umowie. W pkt 13 decyzji wskazano, iż prawa i obowiązki użytkowników wieczystych nie wymienione w niniejszej decyzji regulują przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz kodeksu cywilnego.

Zgodnie ze stanowiskiem judykatury, przepisy dekretu nie zawierają jakichkolwiek regulacji pozwalających na kształtowanie na etapie postępowania administracyjnego obowiązków przyszłego użytkownika wieczystego. Artykuł 7 ust. 3 *in fine* dekretu stanowi wprawdzie, że w razie uwzględnienia wniosku gmina określi warunki, pod którymi umowa może zostać zawarta. Jednakże określenie tych "warunków" - uregulowane obecnie w przepisach kodeksu cywilnego - odnosić należy do etapu postępowania cywilnego, które będzie dopiero prowadzone po wydaniu ww. decyzji. To właśnie w ramach tego drugiego etapu rozstrzyga się o "warunkach" zawarcia tej umowy. Skoro zatem normy prawa materialnego nie przewidziały w tym zakresie kompetencji orzeczniczych organów administracji publicznych, to sprawa ta, w myśl art. 2 § 3 k.p.c., należy do drogi postępowania cywilnoprawnego (...). W tej kwestii rozstrzygnięcie Prezydenta (...) zostało wydane bez podstawy prawnej (por. WSA w Warszawie z dnia 8.12.2017 r., sygn. akt I SA/Wa 999/17).

W postanowieniu z dnia 21 lutego 1997 r. , wydanym w sprawie I SA 264/97, Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że ani czynności udziału w zawarciu aktu notarialnego ustanowienia prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, ani czynności negocjacyjne poprzedzające zawarcie takiej umowy, nie są czynnościami z zakresu administracji publicznej w rozumieniu art. 16 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. Nr 74, poz. 368).

Reasumując, skoro normy prawa materialnego nie przewidywały w tym zakresie kompetencji orzeczniczych organów administracji publicznej, to sprawa ta w myśl art. 2 § 3 k.p.c. należy do drogi postępowania cywilnoprawnego. Oznacza to, że Prezydent m.st. Warszawy nie mając kompetencji wynikających z art. 6 k.p.a. ani podstaw w przepisach prawa materialnego, ukształtował w sposób władczy elementy przyszłego stosunku cywilnoprawnego.

Mając powyższe na uwadze, wydana przez Prezydenta decyzja obarczona jest kwalifikowaną wadą prawną wyrażoną w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., gdyż doszło do rażącego naruszenia art. 6 k.p.a., który stanowi, że organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa w zw. z art. 1 pkt 1 k.p.a. poprzez rozstrzygnięcie w drodze decyzji administracyjnej w zakresie nie należących do właściwości organu.

3.4. Brak nieodwracalnych skutków prawnych

Kontrolowana decyzja reprivatyzacyjna nie wywołała nieodwracalnych skutków prawnych w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

W myśl powołanego przepisu przez nieodwracalne skutki prawne należy rozumieć stan prawny powstały wskutek przeniesienia prawa własności albo prawa użytkowania wieczystego nieruchomości warszawskiej na osobę trzecią, o ile nie nastąpiło ono nieodpłatnie lub na rzecz nabywcy działającego w złej wierze, lub zagospodarowania nieruchomości warszawskiej na cele publiczne, o których mowa w art. 6 u.g.n.

Na płaszczyźnie prawa administracyjnego pojęcie „nieodwracalności skutku prawnego” odnosi się do takich następstw decyzji administracyjnej (reprivatyzacyjnej), w których brak jest możliwości odmiennego ukształtowania sytuacji prawnej jednostki od tej, będącej następstwem decyzji administracyjnej, co wyklucza powrót do stanu poprzedniego (B. Adamiak, Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 1992 r., III AZP 4/92, OSP 1993, nr 5, poz. 104, P. Przybysz, Kodeks postępowania administracyjnego, Warszawa 2017).

Definicja zawarta w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. zawiera w sobie dwa elementy, z których jeden konstytuuje zasadę, a drugi wyjątek od niej. Pierwszy określa czynność prawną w postaci przeniesienia własności lub użytkowania wieczystego na rzecz osoby trzeciej, która co do zasady przesądza o nieodwracalności skutków prawnych. Drugi natomiast statuuje wyjątki od wymienionej zasady. Analiza treści wskazanego przepisu prowadzi do wniosku, że nie można przyjąć istnienia nieodwracalności skutków prawnych, jeśli nabywca nabył rzecz nieodpłatnie albo nabycie nastąpiło w złej wierze.

Po dokonaniu analizy stanu faktycznego i prawnego, Komisja stwierdziła, że po wydaniu decyzji reprivatyzacyjnej Prezydenta m.st. Warszawy nr 187/GK/DW/2007 z dnia 24 maja 2007 r. nie miały miejsca zdarzenia prawne, które doprowadziły do nieodwracalnych skutków prawnych w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

Ponadto decyzja nr 187/GK/DW/2007 z dnia 24 maja 2007 r. nie została wykonana zawarciem umowy o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste. W dziale II księgi wieczystej prowadzonej dla przedmiotowej nieruchomości prawo własności ujawnione jest na rzecz m.st. Warszawy.

Wobec powyższego, w przedmiotowej sprawie zaistniały podstawy do stwierdzenia nieważności kontrolowanej decyzji Prezydenta m.st. Warszawy.

IV. Strony postępowania

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o wszczęciu postępowania rozpoznawczego Komisja zawiadamia m.st. Warszawę oraz pozostałe strony postępowania. Jeżeli decyzja reprivatyzacyjna została wydana przez inny organ, stroną postępowania przed Komisją jest ten organ albo inny organ właściwy do rozpoznania sprawy.

Z treści cytowanego przepisu wynika, że stroną postępowania rozpoznawczego przed Komisją jest m.st. Warszawa reprezentowane przez Prezydenta m.st. Warszawy. Komisja uznała, że stronami niniejszego postępowania są również beneficjentki decyzji reprivatyzacyjnej – H K M i A i D

V. Konkluzja

Mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności, Komisja orzekła jak na wstępie, na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a związku z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w związku z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. w związku z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

Przewodniczący Komisji
Sebastian Kaleta

Pouczenie:

1. Niniejsza decyzja jest ostateczna (art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.). Strona może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ul. Jasna 2/4, 00-013 Warszawa, za pośrednictwem Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 52 § 1, art. 53 § 1 oraz art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z 2020 r. poz. 2299 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 54 i 159, dalej: p.p.s.a.). Skarga powinna czynić zadość wymogom określonym w art. 57 p.p.s.a. Do skargi należy dołączyć jej odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich stronom (w tym dla tut. organu), a ponadto jeżeli w Sądzie nie złożono załączników w oryginale po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych (art. 47 § 1 p.p.s.a.).

2. Zgodnie z art. 57 § 5 k.p.a. termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało:

1) wysłane w formie dokumentu elektronicznego do organu administracji publicznej, a nadawca otrzymał urzędowe poświadczenie odbioru; 2) nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym; 3) złożone w polskim urzędzie konsularnym; 4) złożone przez żołnierza w dowództwie jednostki wojskowej; 5) złożone przez członka załogi statku morskiego kapitanowi statku; 6) złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji zakładu karnego.

Zgodnie z art. 71 Prawa pocztowego Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej dokonał wyboru Poczty Polskiej Spółki Akcyjnej z siedzibą w Warszawie jako operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych w latach 2016–2025.

3. Wpis od skargi do sądu administracyjnego ma charakter stały i wynosi 200 (dwieście) zł zgodnie z § 2 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535).

4. W myśl zaś art. 243 § 1 p.p.s.a. stronie może być przyznane – na jej wniosek – prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy powinien zawierać oświadczenie strony obejmujące dokładne dane o stanie majątkowym i dochodach, a jeżeli wniosek składa osoba fizyczna, ponadto dokładne dane o stanie rodzinnym oraz oświadczenie strony o niezatrudnieniu lub niepozostawianiu w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym. Wniosek składa się na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru (art. 252 § 1 i § 2 p.p.s.a.). Zgodnie zaś z art. 244 § 1 p.p.s.a. prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, rady prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.

5. Z uwagi na to, że doręczenie decyzji następuje w formie publicznego ogłoszenia na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 49 § 1 k.p.a. Komisja informuje, że z treścią decyzji strony mogą zapoznać się w urzędzie zapewniającym obsługę administracyjno-biurową Komisji w dniach i godzinach pracy tego urzędu.

6. W myśl zaś art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. strony mogą być zawiadamiane o wszczęciu postępowania, decyzjach i innych czynnościach Komisji poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Zawiadomienie albo doręczenie uważa się za dokonane po upływie 7 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

